

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

COLEGIUL NAȚIONAL „DOAMNA STANCA”
Satu Mare

GHID PEDAGOGIC · RESURSĂ EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ

Ce am adus de la cursurile din Europa

Activități gata de aplicat la clasă, inspirate din cursurile de formare Erasmus+ urmate de profesorii colegiului în 2025

Inteligența artificială

Limbi străine

CLIL

Reziliență și stare de bine

Resurse digitale

Proiect Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH-000214744

Acreditare Erasmus+ · Educație școlară · Anul I

CC BY-SA 4.0

DESPRE ACEST GHID

Ce am adus de la cursurile din Europa

În 2025, șase profesori ai Colegiului Național „Doamna Stanca” din Satu Mare au urmat cursuri de formare Erasmus+ în Florența, Valencia, Nisa și Oslo. Ghidul strânge ideile cele mai ușor de folosit la clasă și le transformă în activități gata de aplicat, pentru orice profesor care vrea să le încerce.

● Cuprins

1	Inteligența artificială în proiectarea lecției	ChatGPT and Basic AI Tools · Florența
2	AI la ora de limbă străină	AI Tools for Language Teachers · Valencia
3	CLIL: o disciplină predată în limba engleză	Intensive English and CLIL · Florența
4	Reziliență și stare de bine la clasă	Resilience and Well-being · Nisa
5	Resurse digitale și cetățenie digitală	Digital Resources for Teachers · Oslo
6	Instrumente, listă de verificare și licență	pentru toate capitolele

● Cum folosiți ghidul

Fișe de activitate

Fiecare capitol are cel puțin o activitate descrisă pas cu pas: clasă, durată, materiale, desfășurare, evaluare. Le puteți adapta la disciplina dumneavoastră.

Exemple de prompturi

Casetele cu bordură verde conțin cereri pentru instrumentele AI, gata de copiat. Textul colorat se înlocuiește cu datele clasei.

Fără costuri

Am ales instrumente care au o variantă gratuită. Verificați condițiile de utilizare și vârsta minimă înainte de a le folosi cu elevii.

Resursă deschisă

Ghidul poate fi copiat, adaptat și distribuit liber, cu menționarea sursei, sub licența CC BY-SA 4.0.

● De ce aceste teme

Planul Erasmus al colegiului are trei obiective: competențe digitale și lingvistice pentru profesori și elevi, metode nonformale pentru incluziune și deschidere europeană. Cursurile din primul an au răspuns direct primelor două. Inteligența artificială, predarea în limba engleză și resursele digitale țin de primul obiectiv. Reziliența și starea de bine țin de al doilea, pentru că un elev care se simte în siguranță la școală învață mai bine și abandonează mai rar.

CAPITOLUL 1

Inteligența artificială în proiectarea lecției

Pornind de la cursul **ChatGPT and Basic AI Tools**, Europass Teacher Academy, Florența, 12–16 mai 2025, urmat de prof. **Kichel Nicoleta Anamaria** (biologie) și prof. **Higyed Emilia** (limba germană).

● Prima regulă: o cerere bună dă un răspuns bun

Un instrument AI nu știe nimic despre clasa dumneavoastră. Cu cât îi dați mai mult context, cu atât răspunsul e mai util. O cerere completă are patru părți:

PARTE	CE PRECIZAȚI	EXEMPLU
Rol	Cine „vorbește”	Ești profesor de biologie la liceu.
Sarcină	Ce trebuie produs	Propune o lecție de 50 de minute.
Context	Clasa, nivelul, ce știi deja elevii, programa	Clasa a IX-a, au învățat deja celula.
Format	Cum arată rezultatul	Tabel cu etape, timp și activitatea elevilor.

PROMPT · PLAN DE LECȚIE

Ești profesor de **biologie** la liceu, în România. Propune un plan de lecție de 50 de minute pentru clasa a **IX-a**, tema „**Diviziunea celulară**”. Elevii știu deja **structura celulei**. Include: o activitate de captare a atenției de 5 minute, o activitate pe grupe, o sarcină de gândire critică și 3 întrebări de evaluare la final. Prezintă planul într-un tabel cu coloanele: etapa, timpul, ce face profesorul, ce fac elevii.

● A doua regulă: profesorul verifică întotdeauna

AI poate greși cu multă siguranță: inventează date, surse sau citate. Tratați răspunsul ca pe o ciornă scrisă de un asistent. Verificați informațiile științifice, adaptați limbajul la clasă și păstrați doar ce vă ajută.

Sfat. Cereți a doua variantă. Dacă primul plan nu vă convine, scrieți: „Fă-l mai interactiv” sau „Simplifică pentru elevi cu dificultăți de învățare”. Dialogul dă rezultate mai bune decât o singură cerere.

● La ce ajută AI în munca profesorului

Proiectare

planuri de lecție, idei de activități, scenarii pentru ore de recapitulare.

Materiale

fișe de lucru, texte la niveluri diferite de dificultate, exemple și contraexemple.

Evaluare

itemi de test, grile de evaluare (rubrici), feedback pe criterii.

Interdisciplinaritate

legături între discipline, de exemplu biologie și chimie sau limbă străină și istorie.

ACTIVITATEA 1

Detectivii de erori: verificăm un text scris de AI

CLASA

IX–XII, orice disciplină

DURATA

30–40 de minute

MATERIALE

un text generat de AI, tipărit

OBIECTIVE

- elevii verifică informații din mai multe surse;
- elevii înțeleg că AI poate greși și că trebuie folosit critic.

DESFĂȘURARE

1. Înainte de oră, profesorul cere unui instrument AI un text scurt despre tema lecției și introduce, dacă e nevoie, 3–4 erori de conținut.
2. Elevii lucrează în perechi și caută erorile, folosind manualul și surse de încredere.
3. Fiecare pereche notează eroarea, varianta corectă și sursa în care a verificat.
4. Discuție finală: de ce a greșit AI? Cum ne dăm seama că o informație e de încredere?

EVALUARE

Numărul de erori găsite și calitatea surselor folosite pentru corectare.

ACTIVITATEA 2

Feedback personalizat cu ajutorul AI

CLASA

IX–XII, limbi moderne

DURATA

pregătire 15 minute

MATERIALE

lucrările elevilor, fără nume

DESFĂȘURARE

1. Profesorul stabilește 3–4 criterii clare (de exemplu: conținut, vocabular, gramatică, organizare).
2. Copiază textul unui elev fără numele lui sau alte date personale și cere un feedback pe criteriile stabilite.
3. Citește feedbackul, îl corectează unde e cazul și îl transmite elevului, împreună cu o sarcină de îmbunătățire.

PROMPT · FEEDBACK

Ești profesor de **limba germană**. Mai jos este compunerea unui elev de nivel **A2**. Dă feedback pe patru criterii: conținut, vocabular, gramatică, organizare. Pentru fiecare: un lucru reușit și un lucru de îmbunătățit, cu un exemplu din text. Scrie în limba română, pe un ton încurajator, în maximum 120 de cuvinte. [textul elevului]

Atenție la date. Nu introduceți niciodată în instrumentele AI nume, note, date de contact sau informații personale ale elevilor.

CAPITOLUL 2

Al la ora de limbă străină

Pornind de la cursul **Artificial Intelligence Tools for Language Teachers**, Europass Teacher Academy, Valencia, 26–31 mai 2025, urmat de prof. **Ciupac Adina-Liana** (limba franceză).

La limbile străine, AI ajută mai ales la trei lucruri: exersarea individuală (fiecare elev are un „partener de conversație” răbdător), materiale adaptate nivelului fiecăruia și evaluare formativă rapidă.

● Pronunția corectă cu un asistent vocal

Modul vocal al unui asistent AI îi permite elevului să citească sau să vorbească și să primească imediat o reacție. Pentru elevii timizi, exersarea fără public e un prim pas spre vorbitul la clasă.

ACTIVITATEA 3

Antrenorul meu de pronunție

CLASA
V–XII, A1–B1

DURATA
15–20 de minute

MATERIALE
telefon sau tabletă, căști

1. Profesorul alege 8–10 cuvinte sau propoziții cu sunete dificile (de exemplu, în franceză: *u / ou*, vocalele nazale, *r*).
2. Elevii, în perechi, folosesc prompturile de mai jos. Unul citește, celălalt notează observațiile primite.
3. Elevii schimbă rolurile, apoi fiecare alege două sunete la care mai are de lucrat.
4. La final, câțiva voluntari citesc în fața clasei.

PROMPT · PRONUNȚIE

Ești profesor de **franceză** pentru un elev de nivel **A2**. Voi citi propoziții cu voce tare. După fiecare, spune-mi ce cuvânt am pronunțat greșit, cum se pronunță corect și dă-mi un cuvânt asemănător pentru exersare. Vorbește rar și folosește română doar pentru explicații.

Activitatea se face doar cu acordul părinților și respectând vârsta minimă cerută de instrument. O variantă fără cont: profesorul folosește instrumentul pe calculatorul clasei, iar elevii vin pe rând.

● Două instrumente care economisesc timp

Brisk Teaching

Extensie de browser care, pornind de la un text sau un videoclip, creează rapid fișe de lucru, quiz-uri, rubrici și variante de text pentru niveluri diferite. Utilă pentru diferențiere: același text, trei niveluri de dificultate.

Goosechase

Platformă pentru „vânători de comori” educative: echipele primesc misiuni (o fotografie, un răspuns, un scurt video) și strâng puncte. Funcționează foarte bine la recapitulare și în săptămânile tematice.

ACTIVITATEA 4

Vânătoarea de cuvinte: recapitulare în echipe

CLASA
V–XIIDURATA
o orăMATERIALE
Goosechase sau fișe tipărite

1. Profesorul pregătește 10–12 misiuni legate de vocabularul unității: „Fotografiați trei obiecte din clasă și scrieți-le numele în franceză”, „Înregistrați un dialog de 30 de secunde la boulangerie”.
2. Elevii lucrează în echipe de 3–4, cu un telefon pe echipă.
3. Misiunile au punctaje diferite, după dificultate; echipele aleg ordinea.
4. În ultimele 10 minute, clasa vede cele mai bune răspunsuri și discută greșelile frecvente.

VARIANTA FĂRĂ TEHNOLOGIE

Misiunile se dau pe cartonașe, iar dovezile se strâng pe o foaie de echipă.

CAPITOLUL 3

CLIL: o disciplină predată în limba engleză

Pornind de la cursul **Intensive English Course and CLIL for Teachers**, Europass Teacher Academy, Florența, 12–16 mai 2025, urmat de prof. **Tomoiașă Mariana** (informatică).

CLIL (*Content and Language Integrated Learning*) înseamnă că elevii învață o disciplină, de exemplu informatica, printr-o limbă străină. Elevii nu au o oră de engleză în plus. Învață informatică, iar limba engleză e instrumentul de lucru. Cadrul folosit des în formarea profesorilor este cel al celor **4 C**:

COMPONENTA	ÎNTREBAREA PROFESORULUI	EXEMPLU LA INFORMATICĂ
Content · conținut	Ce învață elevii la disciplină?	structura alternativă <i>if / else</i>
Communication · limbă	Ce limbaj le trebuie ca să vorbească despre asta?	<i>condition, true, false, otherwise, if... then...</i>
Cognition · gândire	Ce operații de gândire fac?	compară, prezic rezultatul, găsec eroarea
Culture · cultură	Ce legătură are cu lumea și cu ceilalți?	reguli de decizie din aplicațiile folosite zilnic

● Trei sfaturi pentru predarea informaticii în limba engleză

- Glosarul vine înainte de lecție.** Dați 8–10 termeni-cheie cu definiție simplă și un exemplu. Elevii îi pot nota pe o fișă proprie, completată la fiecare lecție.
- Sprijin pentru vorbire.** Afișați formule de propoziție: „*The program checks if...*”, „*If the condition is true, then...*”, „*I think the error is in line..., because...*”. Elevii le folosesc când explică un algoritm.
- Evalueți disciplina, nu engleza.** O greșeală de limbă nu scade nota la informatică dacă ideea e corectă. Corectați limba separat, prin feedback scurt.

ACTIVITATEA 5

Explică-mi algoritmul: lucru în perechi

CLASA

IX–XII, informatică / TIC

DURATA

25 de minute

MATERIALE

fișă cu 3 secvențe de cod

1. Elevul A primește o secvență de cod scurtă, elevul B nu o vede.
2. A explică în engleză ce face programul, folosind formulele de pe tablă. B scrie pseudocodul după explicație.
3. Perechea compară pseudocodul cu codul original și discută diferențele.
4. Rolurile se schimbă la a doua secvență. A treia secvență conține o eroare, pe care perechea trebuie s-o găsească și s-o explice.

EVALUARE

Corectitudinea pseudocodului și folosirea termenilor din glosar.

Se aplică la orice disciplină. Același tipar funcționează la biologie (descrierea unui proces), la geografie (explicarea unei hărți) sau la matematică (rezolvarea unei probleme pas cu pas).

CAPITOLUL 4

Reziliență și stare de bine la clasă

Pornind de la cursul **Resilience and Well-being Strengths for Teachers**, Europass Teacher Academy, Nisa, 21–26 iulie 2025, urmat de prof. **Mărcuș Camelia** (limba și literatura română).

Reziliența este capacitatea de a face față dificultăților și de a merge mai departe. Ea nu e o trăsătură cu care te naști, ci ceva ce se poate exersa. Profesorii au nevoie de ea la fel de mult ca elevii: un profesor epuizat greu poate crea un mediu în care elevii se simt în siguranță.

● Ce poate face profesorul în fiecare zi

Ascultarea activă

Priviți elevul, nu întrerupeți, reformulați ce a spus („Deci te-a supărat că...”) înainte de a răspunde. Elevul simte că a fost înțeles.

Rutine previzibile

Același început și același final al orei dau siguranță, mai ales elevilor anxioși sau celor care trec prin perioade grele.

Vocabularul emoțiilor

Elevii care pot numi exact ce simt („frustrat”, nu doar „rău”) își gestionează mai ușor emoțiile.

Grija față de sine

Pauze reale, limite clare pentru mesajele de după program, sprijin cerut colegilor. Starea de bine a profesorului face parte din calitatea predării.

ACTIVITATEA 6

Termometrul emoțiilor: 3 minute la început de oră

CLASA

V–XII, ora de dirigenție sau orice oră

DURATA

3–5 minute

MATERIALE

un desen cu 5 niveluri, pe tablă

1. Pe tablă e un termometru cu cinci niveluri, de la „greu” la „excelent”.
2. Elevii arată pe degete (1–5) sau notează pe un bilețel anonim cum se simt azi.
3. Profesorul nu cere explicații în fața clasei. Dacă mulți elevi sunt la 1–2, ajustează începutul orei; dacă un elev e constant jos, discută cu el în privat sau cu consilierul școlar.

ACTIVITATEA 7

Cercul de discuție: învățăm din greșeli

CLASA
VII–XII

DURATA
o oră de dirigenție

MATERIALE
un obiect care circulă

1. Elevii stau în cerc. Vorbește doar cine ține obiectul; oricine poate spune „dau mai departe”.
2. Prima rundă: „O dată am greșit și am învățat ceva din asta.” Profesorul începe cu un exemplu personal.
3. A doua rundă: „Ce m-a ajutat să trec peste?” Profesorul notează pe tablă strategiile spuse de elevi.
4. Clasa alege trei strategii pe care le afișează în sală, ca „trusa noastră de reziliență”.

REGULI

Ce se spune în cerc rămâne în cerc; nu se râde, nu se comentează poveștile altora.

Când e nevoie de un specialist. Activitățile de mai sus nu înlocuiesc consilierea. Dacă un elev arată semne de suferință persistentă, implicați profesorul consilier școlar și familia.

CAPITOLUL 5

Resurse digitale și cetățenie digitală

Pornind de la cursul **Digital Resources for Teachers**, Eruditus Language School, Oslo, 11–15 august 2025, urmat de prof. **Avram-Gib Cristina Elena** (limba engleză).

Un instrument digital e util doar dacă îi lasă elevului mai mult timp să gândească, să creeze sau să colaboreze. Înainte de a alege o aplicație, întrebați-vă: ce pot face elevii cu ea și nu pot face fără ea?

● Instrumente pe categorii

SCOP	EXEMPLE DE INSTRUMENTE	CUM LE FOLOSIȚI
Evaluare rapidă	Kahoot!, Quizizz (Wayground), Microsoft Forms	quiz de 5 minute la început sau la final, pentru a vedea ce trebuie reluat
Colaborare	Padlet, Microsoft Teams, Google Classroom	panou comun cu idei, întrebări sau resurse găsite de elevi
Creație	Canva, Book Creator	afișe, broșuri, cărți digitale realizate în echipă
Învățare în afara clasei	Quizlet, LearningApps	exersare acasă, cu feedback imediat
Lucru cu AI	ChatGPT, Brisk Teaching	vezi capitolele 1 și 2

● Învățarea mixtă: online, la clasă, în aer liber

Lecția nu trebuie să se întâmple doar în sală. Un model simplu în trei pași: elevii se pregătesc acasă cu un material scurt (video, text, quiz), la clasă discută și rezolvă sarcini, iar apoi aplică într-o activitate practică, eventual în curtea școlii sau în oraș, cu documentare foto și publicare pe un panou comun.

ACTIVITATEA 8

Detectivii online: siguranță și cetățenie digitală

CLASA V–X	DURATA o oră	MATERIALE 6 cartonașe cu situații
1. Fiecare grupă primește o situație: un mesaj care cere parola, o știre senzațională fără sursă, o poză a unui coleg distribuită fără acord, un concurs „prea bun ca să fie adevărat”, un comentariu jignitor, o aplicație care cere acces la contacte. 2. Grupa răspunde la trei întrebări: Ce e în neregulă? Ce riscuri sunt? Ce faci concret? 3. Fiecare grupă prezintă în 2 minute. Clasa completează. 4. Elevii formulează împreună 5 reguli de comportament online, afișate în clasă. EVALUARE Calitatea soluțiilor propuse și participarea la formularea regulilor.		

Pentru elevi și părinți. Regulile pot fi trimise și familiilor, ca punct de pornire pentru o discuție acasă despre timpul petrecut online.

CAPITOLUL 6

Instrumente pentru toate capitolele

● Lista de verificare: folosesc responsabil AI la clasă?

- ☐ Am verificat vârsta minimă și condițiile de utilizare ale instrumentului.
- ☐ Nu introduc nume, note sau alte date personale ale elevilor.
- ☐ Verific informațiile științifice înainte de a le folosi.
- ☐ Le spun elevilor când un material a fost realizat cu ajutorul AI.
- ☐ Stabilesc reguli clare: când au voie elevii să folosească AI și cum menționează asta în teme.
- ☐ Cer elevilor să explice cu cuvintele lor ce au obținut cu AI.
- ☐ Am o variantă de activitate pentru elevii fără dispozitiv sau fără acces la internet.

● Regulile clasei pentru folosirea AI: un model

Da

pentru idei, explicații suplimentare, exersare, verificarea propriei lucrări, traduceri pe care le verific.

Nu

pentru a preda o temă scrisă integral de AI ca lucrarea mea, la teste, fără să verific ce primesc.

● Pentru a merge mai departe

- **DigCompEdu** – cadrul european al competențelor digitale ale profesorilor (Comisia Europeană, Centrul Comun de Cercetare).
- **SELFIE și SELFIE for Teachers** – instrumente gratuite ale Comisiei Europene pentru autoevaluarea școlii și a profesorului în privința digitalului.
- **Ghidurile etice pentru utilizarea AI și a datelor în predare și învățare**, publicate de Comisia Europeană pentru profesori (2022).
- **European School Education Platform și eTwinning** – cursuri gratuite, resurse și parteneri pentru proiecte.
- Articolele de diseminare ale profesorilor colegiului, publicate pe platformele **EDICT** și **iTeach** în octombrie 2025.

Licență și citare

Ghidul este o resursă educațională deschisă, publicată sub licența **Creative Commons Atribuire – Distribuție în condiții identice 4.0 Internațional (CC BY-SA 4.0)**. Puteți copia, distribui și adapta materialul, inclusiv în scop comercial, cu condiția să menționați sursa și să distribuiți materialele derivate sub aceeași licență.

Citare recomandată: Colegiul Național „Doamna Stanca” Satu Mare (2026). *Ce am adus de la cursurile din Europa. Ghid pedagogic*. Proiect Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH-000214744.

Echipa: prof. Ciupac Adina-Liana (coordonator), prof. Kichel Nicoleta Anamaria, prof. Higied Emilia, prof. Tomoiagă Mariana, prof. Mărcuș Camelia, prof. Avram-Gib Cristina Elena.